

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

*UREDA ZA RAZMATRANJE ŽALBI
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

**UREDA ZA RAZMATRANJE ŽALBI
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU**

Broj: 03-16-1-776/19

Sarajevo, srpanj 2019. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	5
MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	5
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	9
1. KRITERIJI	9
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
4. PRORAČUN	12
4.1 Program rada i izvješće o radu	13
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	13
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	13
5.2 Pregled prihoda i primitaka	14
5.3 Bilanca stanja	15
5.4 Pregled dinamike upošljavanja	15
6. JAVNE NABAVE.....	16
7. KOMENTARI	17
PRIVICI.....	17

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2018. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća **Ureda** prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Uredu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Ureda** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća **Ureda** za 2018. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Ureda** za 2018. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Uredu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *odsustvo sustavnog pristupa prilikom primjene članka 116. Zakona o javnim nabavama (točka 4.1 Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Ureda** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Ureda**, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 10.7.2019. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o financiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Ureda za 2017. godinu, sačinio Izvješće o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa skretanjem pozornosti na slabosti sustava praćenja i evidentiranja prihoda od naknada za pokretanje žalbenog postupka te odsustvo sustavnog pristupa prilikom primjene članka 116. Zakona o javnim nabavama¹. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Ured je postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH² i obavijestio nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identificiranih u izvješću o obavljenoj reviziji za 2017. godinu.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
Ured je u 2018. godini formirao povjerenstvo koje je izvršilo provjeru udaljenosti mjesta rada od mjesta prebivališta za svakog uposlenog te ukoliko je bilo potrebe donesena su nova rješenja sukladno važećoj Odluci Vijeća ministara BiH ³ .			
Ured je objavio Godišnje finansijsko izvješće na svojoj web stranici.			

¹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

² Službeni glasnik BiH, broj 12/06 i 50/08

³ Odluka o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz s posla, Službeni glasnik BiH, broj 72/17

Kreirane su službene e-mail adrese uposlenih za komunikaciju sa korisnicima i drugu službenu komunikaciju.			
Ured se obratio Ministarstvu pravde BiH u svezi sa tumačenjem članka 71. Zakona o radu u institucijama BiH, u svezi sa ispunjavanjem zakonskih uvjeta za odlazak u mirovinu imenovane osobe, člana Ureda. Sukladno Mišljenju Ministarstva pravde BiH, Ured je 25.01.2019. godine ponovo upoznao Parlamentarnu skupštinu BiH s navedenim, međutim, imenovana osoba je i dalje u radnom odnosu u Uredu.			
Ured nije donio procedure za postupanje po članku 116. Zakona o javnim nabavama, koji se odnosi na prekršajne odredbe.			
Ured je u tekstualnom dijelu financijskog izvješća sačinio zabilješke i obrazloženja značajnih odstupanja sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH.			
I dalje se određeni broj osoba, zbog potrebe posla, angažira po osnovu ugovora o djelu na sistematiziranim radnim mjestima koja nisu popunjena, a zbog neodobrenog upošljavanja.			
U cilju jednoobraznog postupanja Ureda prilikom povrata uplaćenih naknada za pokretanje žalbenog postupka, Ministarstvo financija i trezora BiH je po zahtjevu Ureda donijelo instrukciju koja je u primjeni od 01.01.2019. godine i prema kojoj je Ured počeo postupati.			
Ured nije objavio osnovne elemente zaključenih ugovora o javnim nabavama na internet stranici, sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.			
Po prestanku obveza preuzetih po osnovu pretplatničkih ugovora, Ured je izvršio prijenos prava za korištenje mobilnih telefona na osobe, tako da svi računi za mobilne telefone glase na osobe.			

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ured je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Unutarnji ustroj Ureda utvrđen je Pravilnikom o unutarnjem ustroju, koji je usvojen u prosincu 2015. godine. Pravilnikom je utvrđen način rada i rukovođenja Uredom i predviđeno je ukupno 55 izvršitelja, od čega je 17 članova Ureda. Ukupan broj uposlenih na kraju godine bio je 33, te jedan pripravnik.

Članove Ureda imenuje Parlamentarna skupština BiH. Poslovnikom o radu Ureda definirano je da Ured radi i odlučuje u postupcima i predmetima po žalbama u vijećima od tri člana, koji se sastoje od predsjednika i dva člana vijeća – izjavitelja.

U Uredu u Banjoj Luci funkciju člana Ureda i dalje obavlja osoba koja je imenovana u 2015. godini, a s datumom imenovanja je ispunjavala uvjete za umirovljenje, sukladno članku 71. Zakona o radu u institucijama BiH⁴. Ured je pribavio mišljenje Ministarstva pravde, o tumačenju članka 71. navedenog Zakona, u kome je navedeno da je Ured dužan Parlamentarnoj skupštini BiH, kao tijelu nadležnom za donošenje rješenja o razrješenju člana Ureda, dostaviti informaciju da su ispunjeni uvjeti za odlazak u mirovinu člana Ureda te da Ured nije nadležan da donosi rješenje o razrješenju člana Ureda jer je to u isključivoj nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH.

Ured je 25.01.2019. godine ponovo upoznao Parlamentarnu skupštinu BiH s navedenim, međutim, imenovana osoba je i dalje u radnom odnosu u Uredu.

PREPORUKA 1

Smatramo da nadležne institucije trebaju imenovanja i razrješenja osoba na rukovodećim funkcijama vršiti imajući u vidu pozitivne zakonske propise.

U tijeku 2018. godine, kao i prethodnih godina, Ured je određeni broj osoba (tri osobe) angažirao na sistematiziranim poslovima za prijem i otpremu pošte po osnovu ugovora o djelu, a zbog potrebe posla (stalan rast broja žalbi). Uredu nije odobreno upošljavanje i popunjavanje sistematiziranih radnih mjesta, iako Ured duže vremena traži od Vijeća ministara BiH suglasnost za novo upošljavanje. I pored zaključaka Zastupničkog doma, Povjerenstva za financije i proračun Doma naroda i Vijeća ministara BiH, Ministarstvo financija i trezora BiH nije dalo mišljenje na prijedlog odluke Ureda o novom upošljavanju.

Sustav finansijskog upravljanja i kontrole je implementiran sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH⁵, Priručniku za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Prethodne godine je sačinjen popis i mapa poslovnih procesa, utvrđeni rizici sa mjerama za smanjenje rizika te izrađen registar rizika. Ured nije donio strategiju upravljanja rizicima te nisu pokrenute aktivnosti za ažuriranje pravilnika o unutarnjem ustroju institucije u smislu definiranja obveza rukovoditelja na svim razinama za uspostavljanje, razvoj i provedbu sustava finansijskog upravljanja i kontrole, kako je propisano Odlukom o izmjenama i dopuni Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine⁶.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13 i 93/17

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 30/13 i 67/15 i 51/18

Kada je riječ o kontrolnim aktivnostima u obliku pisanih politika i procedura za procese, Ured posjeduje određene pravilnike i procedure kojima su definirana određena područja potrošnje i značajniji procesi rada, kao i razine ovlaštenja i odgovornost.

Također, Ured je dostavio Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Godišnje izvješće o financijskom upravljanju i kontroli za 2018. godinu. U Izvješću o financijskom upravljanju i kontroli, Ured je naveo mjere koje planira poduzeti za daljnji razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.

PREPORUKA 2

Ured treba ažurirati Pravilnik o unutarnjem ustroju institucije u smislu definiranja obveza rukovoditelja na svim razinama za uspostavljanje, razvoj i provedbu sustava financijskog upravljanja i kontrole, kako je propisano važećim propisima, te kontinuirano pratiti identificirane rizike jasnim definiranjem odgovornosti za isto.

Unutarnja revizija: Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u institucijama BiH⁷ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁸, za obavljanje unutarnje revizije u Uredu nadležna je Jedinica unutarnje revizije Parlamentarne skupštine BiH. Sukladno Godišnjem planu rada Jedinice unutarnje revizije za 2018. godinu, obavljena je jedna naknadna revizija sustava razmatranja i rješavanja žalbi po javnim nabavama, kojom je konstatirano da je Ured uglavnom realizirao dane preporuke, i jedna redovna revizija sustava planiranja i izvršenja proračuna na osnovu koje su dane preporuke u svezi sa dodatnim unapređenjem sustava unutarnjih kontrola.

4. PRORAČUN

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu⁹, Uredu su odobrena sredstva u iznosu od 2.258.000 KM i 33 uposlena. U odnosu na prethodnu godinu odobrena sredstva su veća za 88.000 KM ili 4%.

Ured je u tijeku godine izvršio tri promjene strukture rashoda proračuna (21.05., 24.09. i 14.12.2018. godine) u ukupnom iznosu od 166.600 KM koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH. Smanjeni su izdaci za naknade troškova uposlenih (19.500 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (10.000 KM), troškovi zakupa (96.500 KM), izdaci za tekuće održavanje (4.600 KM), izdaci za nabavu materijala (7.000 KM) te izdaci za nabavu stalnih sredstava u obliku prava (23.000 KM), a povećani su izdaci za bruto plaće i naknade (93.000 KM), putne troškove (9.500 KM), izdaci za PTT usluge (4.000 KM), izdaci za usluge prijevoza i goriva (1.000 KM), ugovorene usluge (30.000 KM) te izdaci za nabavu opreme (23.000 KM).

Potreba za povećanjem sredstava na poziciji bruto plaća i naknada uzrokovana je izmjenom Zakona o plaćama i naknadama uposlenih u institucijama BiH,¹⁰ kojom je izjednačen koeficijent za obračun plaće za sve članove Ureda (za osam članova je povećan koeficijent sa 4,96 na 6,5). Povećanja sredstava na ostalim pozicijama uzrokovana su potrebama posla (povećan broj žalbi, povećani izdaci za troškove spora i sl.). Izdaci za zakup prostora su smanjeni, s obzirom na to da je Ured sukladno Zaključku Vijeća ministara BiH od 18.01.2018. godine i Odluci o

⁷ Službeni glasnik BiH broj 27/08 i 32/12

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 08/18

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 25/18

rasporedu uredskog prostora za smještaj institucija BiH u Dubrovačkoj broj 6 - bivša zgrada Union banke, preselila u dodijeljene prostorije i trajno riješila smještaj Ureda u Sarajevu.

Ukupno izvršenje proračuna za 2018. godinu iznosilo je 2.192.988 KM ili 97%.

4.1 Program rada i izvješće o radu

Ured je sačinio Plan i program rada za 2018. godinu, kao i Izvješće o radu koje je dostavljeno Parlamentarnoj skupštini BiH 29.03.2019. godine.

Prema Izvješću o radu, Ured je u 2018. godini zaprimio 3.652 žalbe, što je za 22,7% više u odnosu na prethodnu godinu.

Ured je prema članku 116. Zakona o javnim nabavama nadležan za podnošenje prekršajnih prijava, kada utvrdi da je bilo povreda postupka javne nabave koje predstavljaju prekršaj u smislu Zakona o javnim nabavama. U Izvješću o radu Ureda navedeno je da su u 2018. godini podnesene dvije prekršajne prijave nadležnim sudovima.

Iako je Uredu preporučano da u cilju jednoobraznog i sustavnog pristupa donese procedure postupanja po članku 116. Zakona o javnim nabavama, Ured još uvijek nije donio iste.

Uzimajući u obzir broj zaprimljenih (3.652) i riješenih žalbi (3.385) i da je broj uvažених žalbi 1.409,¹¹ i dalje smatramo da je realna pretpostavka da je za veći broj žalbenih postupaka u kojima je žalba uvažena došlo do odstupanja od odredbi Zakona o javnim nabavama te da, sukladno tome, postoji potreba sustavnog pristupa pri analizi uvažених žalbenih postupaka s aspekta primjene članka 116. spomenutog Zakona.

PREPORUKA 3

Ponovo preporučamo Uredu da, u cilju jednoobraznog i sustavnog pristupa, što prije donese procedure za postupanje po članku 116. Zakona o javnim nabavama, kojima bi se propisala obveza i odgovornost uposlenih u pogledu analize žalbenog predmeta s aspekta potrebe podnošenja prekršajne prijave, način dokumentiranja odluke o pokretanju ili nepokretanju prekršajnog postupka sukladno utvrđenim činjenicama, monitoring u pogledu konačne ocjene postojanja ili nepostojanja prekršaja i dr.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ured je sačinio Godišnje finacijsko izvješće za 2018. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - zbrojno, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 2.192.988 KM, što je u odnosu na rashode planirane proračunom za 2018. godinu manje za 65.012 KM.

¹¹ Podaci iz Izvješća o radu Ureda za 2018. godinu

Značajni rashodi iz proračuna odnose se na: bruto plaće i naknade (1.597.259 KM), naknade uposlenih (164.118 KM), putne troškove (23.230 KM), izdatke za telefonske i poštanske usluge (106.303 KM), unajmljivanje prostora za filijale u Banjoj Luci i Mostaru (74.317 KM), izdatke za ugovore o djelu (38.520 KM - neto, a 47.186 bruto), troškove spora (52.781 KM) te nabavu kompjutorske opreme (22.768 KM).

U tekstualnom dijelu Godišnjeg financijskog izvješća za 2018. godinu obrazložena su značajna odstupanja realiziranih rashoda u odnosu na rashode odobrene proračunom te u odnosu na rashode realizirane prethodne godine.

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

U pregledu prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 1.596.314 KM, što je u odnosu na prihode i primitke planirane proračunom za 2018. godinu manje za 423.686 KM.

Prihodi se najvećim dijelom odnose na: prihode od administrativnih pristojbi (120.631 KM) i prihode od naknada za pokretanje žalbenog postupka (1.475.372 KM). Naplata prihoda se vrši na temelju Zakona o administrativnim pristojbama¹² i Zakona o javnim nabavama.

Ured vrši sravnjivanje podataka o uplaćenim naknadama po žalbenom postupku i pristojbama u Glavnoj knjizi sa dokazima o uplati. U određenom broju slučajeva postoje problemi prilikom identificiranja uplata i njihovog uvezivanja sa konkretnim žalbama. Kao relevantan dokaz o uplati naknade ili pristojbe Ured uzima kopiju uplatnice (virmana), ali postoje slučajevi kada postoji kopija uplatnice, ali ista nije prepoznata u glavnoj knjizi i obratno, što za posljedicu može imati da zakonom propisana naknada i pristojba ne bude naplaćena. Ukupan iznos uplata za koje postoji kopija uplatnice, a koje nisu evidentirane u glavnoj knjizi sa 31.12.2018. godine, prema izvješću o popisu iznosi 12.550 KM. Pojedini žalitelji su na poziv Ureda izvršili uplate u 2019. godini. Ukupan iznos naknada koje su evidentirane u glavnoj knjizi, ali nisu uvezane sa konkretnim predmetom iznosi 28.195 KM.

PREPORUKA 4

Preporučamo Uredu da u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH pokuša omogućiti efikasno i potpuno uvezivanje uplata evidentiranih u glavnoj knjizi sa konkretnim žalbama, kako bi se došlo do nedvojbenog dokaza o uplati naknada i pristojbi.

Ured je uspostavio i interne evidencije o izvršenim uplatama naknada i povratima naknada za žalbe koje su osnovane, međutim, navedene evidencije u Excel-u, s obzirom na način kako su kreirane, nisu pouzdane i ne omogućavaju generiranje različitih izvješća. U tijeku je implementiranje softvera koji bi između ostalog trebao omogućiti pouzdanije evidencije

¹² Službeni glasnik BiH broj: 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 13/07, 76/07, 98/12, 15/14, 32/17, 53/17, 62/17 i 73/17

izvršenih uplata i generiranje izvješća o ishodima žalbi te, u svezi sa tim, i naplaćenim i vraćenim naknadama po predmetima.

Imajući u vidu da su u ukupnom iznosu iskazanih prihoda obuhvaćene i naknade po predmetima za koje u promatranom obračunskom razdoblju nije doneseno rješenje o ishodu žalbe te koje će potencijalno biti vraćene žaliteljima, smatramo da je svrsishodno da iznos tih naknada bude objelodanjen u zabilješkama uz financijska izvješća Ureda, a sve u cilju objektivnog izvješćivanja o prihodima Ureda.

PREPORUKA 5

Ured treba posvetiti posebnu pozornost implementiranju navedenog softvera, kako bi isti omogućio kreiranje potrebnih izvješća i vođenje evidencija o prihodima, na način koji će osigurati efikasno praćenje naplaćenih i vraćenih naknada po osnovu žalbenih postupaka, te informacije za objektivno iskazivanje prihoda Ureda.

5.3 Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2018. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 96.790 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 317.665 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (93.637 KM), kratkoročne tekuće obveze prema dobavljačima i fizičkim osobama (70.884 KM), obveze prema uposlenima za bruto plaće i naknade iz prosinca 2018. godine (152.411 KM) te izvore sredstava (93.637 KM).

Ured je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza na 31.12.2018. godine. Popisom nisu konstatirana odstupanja knjigovodstvenog od stvarnog stanja.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

5.4 Pregled dinamike upošljavanja

Prema pregledu dinamike upošljavanja u razdoblju od 01.01. do 31.12.2018. godine, u Uredu je planirano 33 uposlenih, a to je i broj uposlenih odobren Zakonom o proračunu za 2018. godinu. Ukupan broj uposlenih na kraju godine bio je 34. Od tog broja, 17 je imenovanih osoba (članovi Ureda), 14 osoba na neodređeno vrijeme, dvije osobe na određeno vrijeme te jedan pripravnik. Jedan uposleni se nalazi na neplaćenom odsustvu.

Ured je izvršio prijem tri državna službenika nakon provedene natječajne procedure, od kojih su dva na neodređeno vrijeme i jedan na određeno, a zbog zamjene državne službenice koja je na porodijskom odsustvu. Također, tijekom godine je uposlen i jedan uposlenik na određeno vrijeme kao i jedan pripravnik.

Početkom godine, jedan državni službenik je eksterno premješten u drugu instituciju, dok je za jednog državnog službenika doneseno rješenje o neplaćenom odsustvu radi imenovanja na poziciju člana Ureda.

Zaključcima sa 54., 55. i 57. sjednice Vijeća ministara BiH definirana je obveza institucija Bosne i Hercegovine da prije raspisivanja oglasa zbog popune upražnjenih ili novih radnih mjesta zatraže suglasnost Vijeća ministara BiH. Postupcima revizije utvrđeno je da je Ured prilikom raspisivanja javnog oglasa za prijem državnih službenika na neodređeno vrijeme dobio pozitivno mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH te da je tražio suglasnost Vijeća ministara BiH za raspisivanje javnog oglasa, ali odgovor na taj zahtjev nije dobio.

6. JAVNE NABAVE

Ured je u travnju donio Plan javnih nabava za 2018. godinu, koji je imao dopunu sukladno potrebama. Postupke javnih nabava provodilo je stalno povjerenstvo za javne nabave.

Prema Izvješću o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora, Ured je proveo 17 postupaka javnih nabava, od čega su tri konkurentska postupka, jedan pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja te 13 izravnih sporazuma. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora je 76.673 KM bez PDV-a.

Financijski značajne nabave se odnose na nabavu kompjutorske opreme (22.768 KM), nabavu tonera (14.338 KM) i nabavu nadogradnje informacijskog sustava (9.360 KM).

Ured nije vršio objavu podataka o zaključenim ugovorima na web stranici, kako je to popisano člankom 75. Zakona o javnim nabavama, s obzirom na to da je web stranica Ureda uspostavljena u 2019. godini.

PREPORUKA 6

Ured je obvezan poštovati zakonsku obvezu objave osnovnih elemenata zaključenih ugovora o javnim nabavama.

7. KOMENTARI

Ured nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o reviziji, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2018. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Nataša Avdalović, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Seida Kapo, revizor, v.r.

Srđan Krajišnik, revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2018. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2018. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2018. godinu

Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Postotak 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	2.208.000	0	2.208.000	2.160.860	98
Bruto plaće i naknade	1.512.000	93.000	1.605.000	1.597.259	100
Naknade troškova uposlenih	202.000	-19.500	182.500	164.118	90
Putni troškovi	15.000	9.500	24.500	23.230	95
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	107.000	4.000	111.000	106.303	96
Izdaci za energiju i kom. usluge	38.000	-10.000	28.000	23.331	83
Nabava materijala	35.000	-7.000	28.000	27.876	100
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	10.000	1.000	11.000	8.042	73
Unajmljivanje imovine i opreme	171.000	-96.500	74.500	74.317	100
Izdaci za tekuće održavanje	23.000	-4.600	18.400	15.784	86
Izdaci za osiguranje	2.000	100	2.100	2.022	96
Ugovorene i druge posebne usluge	93.000	30.000	123.000	118.578	96
2. Kapitalni izdaci	50.000	0	50.000	32.128	64
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme		23.000	23.000	22.768	99
Nabava ostalih stalnih sredstava u obliku prava	50.000	-23.000	27.000	9.360	35
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
5. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
6. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
7. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	2.258.000	0	2.258.000	2.192.988	97

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna odobrilo 28.02.2019. godine.

Predsjedateljica Ureda:
Ilma Mehić-Jusufobašić

Bilanca stanja na 31.12.2018. godine

Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2018.	31.12.2017.	Postotak 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	3.153	3.509	90
Novčana sredstva	2.250	3.504	64
Kratkoročna potraživanja	903	5	18.060
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	93.637	96.826	97
Stalna sredstva	488.620	490.082	100
Ispravka vrijednosti	394.983	393.256	100
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	93.637	96.826	97
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	96.790	100.335	96
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	224.028	183.029	122
Kratkoročne tekuće obveze	70.884	47.685	149
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	152.411	132.619	115
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	733	2.725	27
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	93.637	96.826	97
Izvori sredstava	93.637	96.826	97
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	317.665	279.855	114

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02.2019. godine.

Predsjedateljica Ureda:
Ilma Mehić-Jusufović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ured) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2018. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu (Službeni glasnik BiH broj 8/18) i pratećim naputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ureda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 17.04.2019. godine

Predsjedateljica Ureda:

Ilma Mehić-Jusufović